

Asia: VN/7059/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (pysyvä oleskelulupa)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tradenomiliitto TRAL ry (myöhemmin Tradenomit) lausunto ulkomaalaislain muuttamisesta annettuun luonnokseen hallituksen esitykseksi koskien pysyvän oleskeluluvan edellytyksiä.

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta esitetään mahdollisuutta pysyvään oleskelulupaun Suomessa ylemmän korkeakoulututkinnon, jatkotutkinnon tai yliopistossa alemman korkeakoulututkinnon suorittaneille - mutta ei ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneille. Tämä asettaa alemman korkeakoulututkinnon ammattikorkeakoulusta huolestuttavan eriarvoiseen asemaan muiden korkeakoulututkintojen rinnalla. Tradenomit näkevät tämän selkeänä virheenä, ja lausuntomme keskittyy kyseisen luonnoskohdan ongelmallisuuteen. Itsessään luonnoksessa kuvattu pysyvän oleskeluluvan myöntäminen korkeakoulututkinnon Suomessa suorittaneille on kannatettava lakimuutos, jonka tulisi koskettaa myös ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneita.

Luonnos asettaa tässä muodossaan niin korkeakoulut kuin korkeakoulututkinnot eriarvoiseen asemaan. Erityisesti, kun luonnos ei perustele ammattikorkeakoulututkinnon jättämistä lain ulkopuolelle. Samalla esitys tulee ohittaneeksi täysin tutkintojen viitekehukset. Luonnos on näin ollen omiaan myös heikentämään tutkintojen ymmärrettävyyttä ja vertailukelpoisuutta.

Suomen on selkeytettävä ja vahvistettava korkeakoulututkintojen roolia. Esitys on ristiriidassa olemassa olevaa korkeakoulututkintojen asetelmaa, jossa alempi korkeakoulututkinto ammattikorkeakoulusta on työelämään valmistava tutkinto, ja taas yliopistosta työelämään valmistava on ylempi korkeakoulututkinto. Näin ollen se tutkinto, josta eniten valmistuu asiantuntijoita suomalaiseen työelämään, eli AMK-tutkinto, sivuutetaan luonnoksessa.

Riskinä on myös että yhä useampi Suomeen ammattikorkeakoulututkintoa suorittamaan tuleva vaihtaa muihin opintoihin tai siirtyy suorittaviin töihin lopettaessaan opinnot kesken. Mikäli valmistumisen jälkeinen työllistyminen on epävarmaa, ja sen myötä oleskeluluvan saaminen, eikä näin ollen varmuutta mahdollisuudesta voida jäädä Suomeen ole, saattaa yksilölle tuntua turvallisemmalta ottaa vastaan suorittava työ ja rakentaa elämää Suomessa sen varassa. Suurin riskimme on, että tuleva osaaja muuttaa tämän johdosta pois Suomesta.

Tämä kaikki heikentää Suomen houkuttelevuutta entisestään kansainvälisten osaajien silmissä.

Kokonaisuudessaan ulkomaalaislain muutoksen tulisi selkeyttää pysyvän oleskeluluvan saamisen prosessia, mutta luonnoksessa olevat ristiriidat eivät edistä tätä tavoitetta.

Tradenomien esitys lakiesityksen 56 c § 1 momentin kohdan 3) kirjaukseksi:

“3) ammattikorkeakoululain (932/2014) 11 §:ssä tarkoitetun tutkinnon;”

Sekä muuttamaan lakiesityksen muilta osin kirjauksen mukaiseksi.

Muilta osin ja erityisesti kotouttamisen ja vaadittavan kielitaidon osalta Tradenomit yhtyy Akava ry:n lausuntoon.

Meriniemi Tuomas
Tradenomiliitto TRAL ry